

Řekni, kde ty hvozdy jsou

Na Šumavě dnes za podpory ministerstva životního prostředí vítězí nebezpečný princip „bezzásahovosti“

JIRINA RIPPELOVÁ,
TOMÁŠ JIRSA, JOSEF KALBÁČ

Slovky tisíc pahýlů suchých šumavských smrčků trčí ze země jako smutný výsledek probíhajícího ideologického sporu o ochranu přírody na Šumavě. Na české straně Šumavny může me vidět již několik tisíc hektarů suchého lesa a každý rok přibývají desítky dalších. Vypravte se na Šumavu, do okolí Plešného jezera, na Březník či z německé strany na vrchol Luzný (z české strany je vstup do luženského údolí a na Luzný kvůli stahující se „zelené oponě“ zakázan) přesvědčíte se, jak vypadá největší kůrovcové poškozenci lesa v České republice.

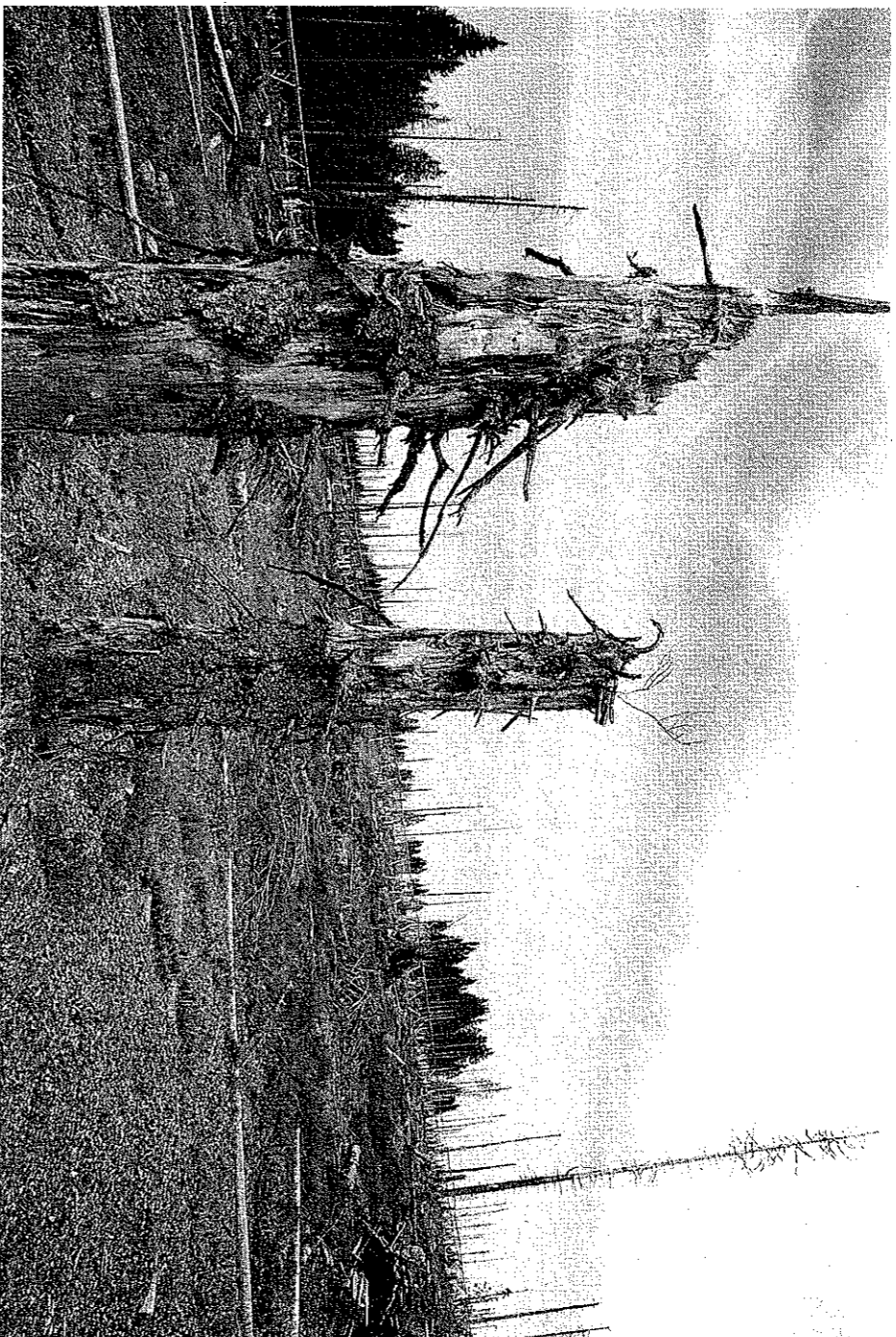
Nešťastné rozhodnutí

Dnešní Šumava, at chceme nebo nechceme, je dílem člověka. Zdájí lesy „převážně smrkové monokultury, vznikly péčí schwarzenberských lesníků v předminulém století a jsou náchylně zřáza kůrovcem. Souhlasíme s odborným názorem, že lesní porosty se musí na vyloučení činnosti člověka nejdříve připravit. Ide o postupnou přeměnu jejich druhové a věkové skladby vysadou listnáčů a jedle. Z hlediska jednoho vývojového cyklu lesa, trvájícho až několik staletí, to znamená několik desítek let intenzivní lesnické činnosti. Teprve poté by mohlo dojít k ponechání části území Šumavy bez lidského zásahu.

Bohužel za podpory vedení ministerstva životního prostředí a správy Národního parku Šumava dnes na Šumavě vítězí princip tzv. bezzásahovosti, divočiny a tvorby nových pralesů. Zásadní krok k rozšíření suchého lesa a k možnému nastupu další kůrovcové kalamity udělal ministr Bursík, když na jaře rozhodl, že téměř sto padlých tisíc krychlových metrů dřeva padlého na Šumavě po orkánu zůstane nezapracováno. Majitelům lesů, lesníkům a odborníkům, kteří studovali vývoj lesa a jeho škůdců, vstávali vlasý na hlavě. Patnáct šumavských obcí považuje toto rozhodnutí za protiprávní a podaly proti němu odvolání. Kůrovec však hluběty správního řízení nerespektuje.

Zelená střecha Evropy

Je nepochybné, že nařízení vlády (163/91 Sb.), kterým byl Národní park Šumava (NPS) vyhlášen, předpokládalo péči a ochranu lesních ekosystémů podle předstáv aktivní ochrany přírody a stanovilo, že hlavním posláním NPS je mj. uchování a zlepšení jeho přírodních poměrů



Kůrovec versus úřady. Zásadní krok k rozšíření suchého lesa a k možnému nastupu další kůrovcové kalamity udělal ministr Bursík, když na jaře rozhodl, že téměř sto padlých tisíc krychlových metrů dřeva padlého na Šumavě po orkánu zůstane nezapracováno, píše autoři. Majitelům lesů, lesníkům a odborníkům, kteří studovali vývoj lesa a jeho škůdců, vstávali vlasý na hlavě. Patnáct šumavských obcí považuje toto rozhodnutí za protiprávní a podaly proti němu odvolání. Kůrovec však hluběty správního řízení nerespektuje.

a zachování typického vzhledu krajiny „zelené střechy Evropy“.

Zákon (114/92 Sb.) o ochraně přírody a krajiny dnes prosazovaný pojem „bezzásahovost“ vůbec nezná. I zmiňované nařízení vlády mluví ne o bezzásahových zónách, ale o ochraně či obnově samostatných funkcí přírodních systémů a přísne ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. I v první zóně nařízení zásahy nevylučuje, ale omezuje na zásahy k udržení stávu.

Slova Františka Urbana, jednoho ze zakladatelů NPS, pronesená na senátním veřejném slyšení o NPS v květnu 2007, hovoří o původních záměrech při zakládání NP Šumava jasně: „O tom, že by se v národním parku přestalo hospodářt, se vůbec neuvažovalo. Zkusenosť z péče o maloplošná chráněná území jasně dokázaly, že lokality ponechané přirozenému vývoji je potřeba hlídat, v případě nutnosti do nich zasahovat, aby nezmezil nebo nebyl nevhavně poškozten ten fenomén, kvůli kterému byla ochrana vyhlášena.“

Většina z nás si pod lesem představuje smrkové porosty a pravděpodobně se i s ekology shodneme, že les lesem dělájí dospělé stromy s určitým podílem stromů mladších.

Poučíme se ze stavu

lesních ekosystémů na Šumavě a poslechneme rad odborníků, nebo

budeme nadále dopřívát sluchu nezodpovědným

ideologům

a romantikům?



A prales, to jsou velkáni nerušené rostoucí několik století podobně jako na Zofíně či Boubíně. Kolik stromů ale zbylo v bezzásahových zónách na Modravě a kolik jich zbu-

de na Trojmezí? Potrvá opět nejméně sto let, než zde porostou podobné lesy jako dnes. S pralesy pamatujícím staletí toho ale můžeme společně nebudou.

Poučíme se v sousedním Národním parku Bavorský les a nevyhlášené bezzásahové zóny překotně. Po nedobrych zkušenostech s kůrovcem se v nových částech (od roku 1997) bavorského Národního parku (NP) mělo zasahovat proti kůrovci po následujících dvacet let a lesní porosty se měly na bezzásahový režim lesnickou činností členěné připravovat. I těchto dvacet let se však jevílo jako nedostatečně dlouhá doba, a tak byla před několika lety prodoužena o dalších deset let. Ani horizont roku 2027 však není definitivní a někteří odborníci prosazují jeho další posunutí.

Rovněž se můžeme poučit z komunikace správy Národního parku Bavorský les s obcemi ležícími na jeho území. Tuto komunikaci považují představitelé bavorského NP za stěžejní. Bavorské obce

si vydobýly právo veta při rozšířování bezzásahových území. A u nás? Na Šumavě se obcí nikdo nepá.

Ministři se mění, škody zůstávají

Ministr Bursík odejde, ale škody vzniklé jeho rozhodnutím na Šumavě zůstanou po staletí. Poučíme se ze stavu lesních ekosystémů na Šumavě a poslechneme rad odborníků, nebo budeme nadále dopřívát sluchu nezodpovědným ideologům a romantikům? Kolik zastánců bezzásahového režimu si stoupl před hájenu na Březníku a představilo výsledky své práce národu? Neznáme žádného. Proč asi? Zveme ty, kterým není osud Šumavy lhostejný, aby se sami přijeli přesvědčit, jak vypadají výsledky budování nových pralesů na Šumavě. Čím více lidí uvidí skutečnost na vlastní oči, tím lépe.

Autoři jsou šumavští senátoři - Jirina Rippelová za ČSSD, Tomáš Jirsa za ODS a Josef Kalbáč za KDU-ČSL

Foto archiv LN



Jaroslav Mil (48)
prezident Svazu průmyslu ČR

Lidé ze zemí mimo EU by měli pomoci českým podnikům s nedostatkem pracovníků. Takzvané **zelené karty** se za tímto účelem začnou udělovat už příští rok. Je ale škoda, že tento program přichází tak pozdě, tvrdí Jaroslav Mil, který odpovídal on-line na otázky členů LN.

Z krátkodobého hlediska to vám podnikatelům přinese zajištění přísky, státu ovšem ztrátu za zvýšenou kriminalitu. A ta se bude zvyšovat už třeba v druhé generaci přistěhovalců. A dopadne to jako ve Francii, kde třeba nedávno shořely tisíce aut...

Ponecháme-li současný stav, tak se dříve či později dopracujeme do situace, která se může přiblížit té ve Francii. Program zelených karet měl vést k tomu, že budeme vybrat konkrétní profese na základě potřeb českého hospodářství, přišlouhovou legislativu zjednodušíme tak, aby byla naplněována, a ne obcházena. To by mělo zajistit příchod kvalifikovaných lidí, snížení počtu ilegálů a na ně napojené kriminality.

Jaký je v současné době proces, když se člověk ze zemí mimo EU uchází v ČR o práci? Jaké dokumenty musí mít, jak dlouho proces trvá?

Potřebuje povolení k pobytu (zastupitelský úřad), povolení k zaměstnání (žádost na úřad práce). Celá tato procedura může trvat měsíce. Více viz. www.domavcr.cz.

Snaží zaměštrávání pracovních migrantů ze třetích zemí pružná legislativa. Co děláte pro to, aby se změnila?

Program zelených karet poprvé schválil kabinet premiéra Špidly, ale neimplementoval jej, zůstaly na papíře. Teprve nyní se nám daří jej uvést v život. Do všech vládních usnesení mimlé i současně vlády se nám podařilo prosadit opatření vedoucí ke zjednodušení legislativy. Bohužel, molitici dost často